

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 646/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **16 października 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Marta Pańczyk-Kujawska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **16 października 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę rodzinną po inwalidzie wojennym

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **29 kwietnia 2013 r.** sygn. akt **IV U 1892/12**

uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z 20 wrze śnia 2012 r. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu

Sygn. akt III AUa 646/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją, wydaną 20 września 2012r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie dotyczącej wniosku, zgłoszonego przez S. W. 28 sierpnia 2012r., o przyznanie renty rodzinnej po zmarłym mężu A. N. - w oparciu o przepisy ustawy z 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin. Na uzasadnienie tak określonego stanowiska, organ rentowy podniósł, że S. W. została wezwana „zawiadomieniem o przesunięciu terminu” do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie 14 dni,

z jednoczesnym pouczeniem o skutkach nie usunięcia tych braków.

Wobec faktu, że do wniosku nie zostały dołączone niezbędne dokumenty - umożliwiające jego rozpoznanie - orzeczono jak na wstępie.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia zawartego w decyzji został powołany

art. 116 ust. 5 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. nr 153 poz. 1227 ze zm.) oraz §4 ust. 6 rozporządzenia MP i PS z 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczeniach emerytalno – rentowe (Dz. U. nr 237 poz. 1412).

Decyzję powyższą, odwołaniem skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie zaskarżyła wnioskodawczyni, działając przez ustanowionego pełnomocnika, wskazując że zgłosiła się w organie rentowym w celu uzyskania „wkładki do legitymacji osoby represjonowanej” i wówczas uzyskała informację, - że aby mogła zostać ona wydana powinna zgłosić wniosek o rentę rodzinną po zmarłym mężu. W dalszej części odwołująca szczegółowo opisała fakty, które poprzedziły śmierć jej męża, wskazując kolejno na dowody, które to dołączyła do wniosku zgłoszonego w ZUS – ie w sprawie o rentę rodzinną. Odwołanie formułuje zarzut podważania przez organ rentowy, treści wydanej przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w W. - decyzji z 10 maja 2012r. zalegającej w akta postępowania przed organem rentowym.

Ostatecznie odwołująca podniosła, że wszystkie dokumenty jakimi dysponuje dołączyła do ostatniego wniosku o rentę rodzinną.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, akcentując iż w związku z wezwaniem odwołującej do uzupełnienia braków wniosku, w określonym terminie, przy jednoczesnym pouczeniu o skutkach nie wykonania wezwania - braki te nie zostały usunięte. Powyższe uzasadniało wydanie zaskarżonej decyzji . W dalszej części odpowiedzi na odwołanie organ rentowy przywołał te same przepisy prawa jakie zawierało uzasadnienie zaskarżonej decyzji i dodatkowo art. 24 ust.1 ustawy z 29 maja 1974r. o ziw oraz art. art. 21 ust. 1, 1 ust. 2 oraz art. art. 2 i 4 ustawy z 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

Rozpoznając odwołanie Sąd I instancji przeprowadził z urzędu – dowód

z informacji Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w W. z 7 marca 2013r. oraz pisma strony pozwanej z 26 marca 2013r. , a także nadesłanej dokumentacji przez tenże Urząd (teczka k 36), a następnie wyrokiem wydanym 29 kwietnia 2013r. zmienił kwestionowaną odwołaniem decyzję, poprzez przyznanie wnioskodawczyni prawa do renty rodzinnej od 28 sierpnia 2012r.

W ocenie Sądu, zebrane w sprawie dowody dały podstawę do ustalenia, że śmierć męża wnioskodawczyni A. N. pozostaje w związku przyczynowym z jego działalnością w Armii Krajowej , co oznacza, w okolicznościach niniejszej sprawy, iż wnioskodawczyni przysługuje prawo do dochodzonej renty rodzinnej po zmarłym mężu, gdyż spełnia przesłanki określone w art. 24 ustawy z 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U Nr 101 z 2010 poz. 648).

Powyższe uzasadniało uwzględnienie odwołania i w konsekwencji zmianę kwestionowanej decyzji w sposób określony w wyroku

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia zawartego w wyroku Sąd - powołał, poza wyżej przywołanym przepisem prawa materialnego art. 477¹⁴ §2 kpc.

Wyrok powyższy apelacją do Sądu II instancji zaskarżył pozwany ZUS Oddział w R., zarzucając iż jego wydanie nastąpiło z naruszeniem prawa materialnego przy wskazaniu na art. 24 ust. 1 ustawy z 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych oraz ich rodzin, poprzez przyjęcie związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy śmiercią męża wnioskodawczynie, a jego działalnością w Armii Krajowej, a także prawa procesowego, przy wskazaniu na art. 233 §1 kpc, poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy.

Apelacja formułuje wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, względnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. W uzasadnieniu apelujący podniósł taką samą argumentację, jaką zawierała skierowana do Sądu I instancji, odpowiedź na odwołanie.

Sąd II instancji zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona, o ile wywołuje skutek w postaci uchylenia kwestionowanego nią wyroku, jaka również poprzedzającej go decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu.

W pierwszej kolejności, na wstępie przyjdzie odnotować, że organ rentowy w piśmie zatytułowanym „zawiadomienie o przesunięciu terminu” wskazał na dokumenty, które S. W. winna, w terminie 14 dni doręczyć, w związku ze zgłoszonym wnioskiem o rentę rodzinną po zmarłym mężu A. N..

W pkt. 4 powyższego pisma, organ rentowy jednocześnie poinformował wnioskodawczynię, iż skutkiem ich nie przedłożenia będzie merytoryczne rozpoznanie sprawy, poprzez wydanie decyzji, i ocenę zgłoszonego wniosku w oparciu o dołączone do niego dokumenty.

Wypadnie w tym miejscu odnotować, iż pismo powyższe zostało wysłane do wnioskodawczynie 6 września 2012r.

W odpowiedzi pisemnej - na powyższe pismo, wnioskodawczynie zawarła informację, iż nie jest w stanie przedłożyć żądanych dokumentów, gdyż ich nie posiada.

Tut. Sąd orzekający stwierdza, iż w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, na co zwrócono uwagę już we wstępnej części uzasadnienia, zostało zawarte stwierdzenie, - iż pismo o nazwie „zawiadomienie o przesunięciu terminu”, zawierało pouczenie o skutkach nie usunięcia braków wniosku o rentę rodzinną, do usunięcia to których adresatka decyzji, została wezwana w terminie 14 dni.

Analiza treści powyższego pisma daje podstawę do jednoznacznego stwierdzenia, iż brak jest w nim pouczenia - że nieusunięcie braków – spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania, co w konsekwencji skutkować musi ustaleniem, iż organ rentowy nie był w prawie wydać decyzji takiej treści, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie.

Stosownie bowiem do wskazanych w decyzji przepisów, strona ubiegająca się o świadczenie powinna dołączyć do wniosku dowody uzasadniające prawo do dochodzonego świadczenia. W sytuacji kiedy brak jest właściwych i niezbędnych dokumentów, jako załączników wniosku o konkretne świadczenie – co uniemożliwia rozpoznanie wniosku, organ rentowy jest w prawie do wezwania strony o uzupełnienie wniosku, poprzez wskazanie konkretnych dokumentów, jakie należy przedstawić organowi rentowemu, przy jednoczesnym określeniu stronie terminu do uzupełnienia wniosku nie krótszego aniżeli 14 dni od daty otrzymania wezwania z pouczeniem, że nie usunięcie tych braków spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania. (art. 116 ust. 5 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i §3 pkt 4 rozporządzenia MP i PS z 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczeniach emerytalno- rentowych (Dz. U. nr 237 poz. 1412).

Legitymacja organu rentowego do wydania decyzji o odmowie wszczęcia postępowania , powstaje w sytuacji nie usunięcia braków przez stronę, pomimo pouczenia (§ 4 ust. 6 ww. rozporządzenia MP i PS).

Końcowo, tut Sąd Apelacyjny zauważa, że rozpoznanie, zgłoszonego przez S. W., wniosku o rentę rodzinną po zmarłym mężu A. N.,

w oparciu o przepisy ustawy z 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin - nie wymaga udokumentowania jego działalności kombatanckiej stosownym zaświadczeniem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, - do przedłożenia którego została wezwana skarżąca.

Przypomnieć bowiem wypadnie, że w sprawie konieczne jest przesądzenie związku przyczynowego pomiędzy śmiercią A. N., a jego udziałem w oddziałach ruchu podziemnego, który to związek ustala Wojskowa Komisja Lekarska, stosownie do treści art. 57 ustawy z 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U nr 101 z 2010r. poz. 648).

W ponownym zatem postępowaniu rzeczą organu rentowego będzie ocena zgłoszonego przez wnioskodawczynię wniosku, w oparciu o dołączone przez nią do wniosku dokumenty , a więc w sposób w jaki organ rentowy w pierwotnym zamierzeniu wniosek ten zamierzał ocenić, a co wynika z treści pkt. 4 - pisma skierowanego do S. W. o „nazwie zawiadomienie o przesunięciu terminu”.

W świetle wyżej naprowadzonych okoliczności należało orzec jak w wyroku, a to na zasadzie art. 477^{14a} w zw. z art. 386 §4 kpc.

Zarządzenie:

1. (...)

(...)

(...)

2. (...)